

**Bruxelles, 4 octombrie 2024
(OR. en)**

14191/24

**ACP 104
PTOM 16
GROENLAND 2
FIN 866
RELEX 1222**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	4 octombrie 2024
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2024) 437 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU Raport privind punerea în aplicare a asistenței financiare furnizate țărilor și teritoriilor de peste mări în temeiul Deciziei privind asocierea la UE a țărilor și teritoriilor de peste mări, inclusiv Groenlanda, și în cadrul celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare în anul 2023

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2024) 437 final.

Anexă: COM(2024) 437 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 4.10.2024
COM(2024) 437 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU

**Raport privind punerea în aplicare a asistenței financiare furnizate
țărilor și teritoriilor de peste mări în temeiul
Deciziei privind asocierea la UE a țărilor și teritoriilor de peste mări, inclusiv
Groenlanda, și
în cadrul celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare în anul 2023**

**Raport privind punerea în aplicare a asistenței financiare furnizate
țărilor și teritoriilor de peste mări în temeiul
Deciziei privind asocierea la UE a țărilor și teritoriilor de peste mări, inclusiv
Groenlanda, și
în cadrul celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare în anul 2023**

Introducere

Anul 2023 reprezintă cel de al treilea an de punere în aplicare din perioada de șapte ani în relațiile dintre Uniunea Europeană (UE) și cele 13 țări și teritorii de peste mări (TTPM), ca urmare a Deciziei din 2021 privind asocierea peste mări, inclusiv Groenlanda (DOAG)¹.

Parteneriatul dintre TTPM și UE se bazează pe partea IV din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și pe DOAG, adoptată în temeiul articolului 203 din TFUE. Conform articolului 1 din DOAG, scopul deciziei este de a sprijini dezvoltarea durabilă a TTPM și de a promova valorile Uniunii în întreaga lume.

DOAG „combină” două instrumente anterioare – Decizia privind asocierea peste mări² anterioară (DOA), sprijinită de Fondul european de dezvoltare, și Decizia suplimentară privind Groenlanda³, finanțată din bugetul UE – într-un singur instrument cu aceeași sursă de finanțare (bugetul UE) aplicabil în prezent tuturor TTPM.

Noua decizie oferă baza pentru programarea cooperării cu TTPM în perioada 2021-2027, care se bazează pe un dialog politic și în materie de politici aprofundat. Pentru această perioadă, se alocă pentru DOAG 500 de milioane EUR.

Pentru a răspunde nevoilor și provocărilor specifice ale TTPM, cooperarea în perioada 2021-2027 se axează pe desfășurarea unor acțiuni de interes comun pentru TTPM și pentru UE. Pe baza programelor indicative multianuale (PIM), domeniile prioritare în materie de cooperare în temeiul DOAG sunt, în special, tranziția verde, digitalizarea, locurile de muncă și creșterea economică, precum și dezvoltarea umană. Până la sfârșitul anului 2023 au fost adoptate toate cele 16 PIM – 12 PIM teritoriale plus PIM regional pentru TAAF⁴, 2 PIM regionale pentru zona Caraibilor și regiunea Pacificului și 1 PIM intraregional – dintre care două în 2023 (Wallis și Futuna și PIM intraregional)⁵.

Pe parcursul anului 2023, s-a continuat punerea în aplicare a unei serii de acțiuni finanțate din cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare, în temeiul anterioarei Decizii privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări⁶.

În consecință, prezentul raport vizează activitățile și sprijinul acordat în temeiul ambelor decizii în 2023:

- **Partea I** a prezentului raport evidențiază progresele înregistrate în 2023 în temeiul Deciziei de asociere peste mări (DOA) anterioare și în cadrul celui de al 11-lea FED.

---

¹ Decizia (UE) 2021/1764 a Consiliului din 5 octombrie 2021 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană, inclusiv relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte (Decizia privind asocierea peste mări, inclusiv Groenlanda).

² Decizia 2013/755/UE a Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană.

³ Decizia 2014/137/UE a Consiliului privind relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte.

⁴ Terres australes et antarctiques françaises/Teritoriile Australe și Antartice Franceze.

⁵ Mai multe informații despre TTPM și PIM adoptate sunt disponibile pe pagina privind [țările și teritoriile de peste mări - Comisia Europeană \(europa.eu\)](https://europa.eu/taar).

⁶ A se vedea nota de subsol 3.

- **Partea a II-a** evidențiază progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a Deciziei privind asocierea peste mări, inclusiv Groenlanda (DOAG), în conformitate cu articolul 86.
- **Partea a III-a** subliniază progresele înregistrate în dialogurile dintre UE și TTPM în 2023.
- **Partea a IV-a** oferă o imagine de ansamblu a etapelor următoare care se vor desfășura în și după 2024.
- **Anexa** conține detalii privind asistența financiară acordată TTPM în 2023.

I. COOPERAREA ÎN CADRUL CELUI DE AL 11-LEA FED PENTRU TTPM ÎN 2023

Resursele financiare din cadrul celui de al 11-lea FED pentru TTPM (Decizia de asociere peste mări anterioară)

Resursele din cadrul celui de al 11-lea FED disponibile pentru TTPM în perioada 2014-2020 au fost alocate după cum urmează, în conformitate cu anexa 2 la Decizia de asociere peste mări anterioară:

- 229,5 milioane EUR pentru cooperarea teritorială (bilaterală);
- 100 de milioane EUR pentru cooperarea regională și „a tuturor TTPM”;
- 21,5 milioane EUR pentru finanțarea ajutorului umanitar și de urgență;
- 5 milioane EUR pentru finanțarea subvențiilor la dobândă și a asistenței tehnice legate de Facilitatea de investiții a TTPM;
- 8,5 milioane EUR pentru studii și asistență tehnică.

În cadrul celui de al 11-lea FED, 16 TTPM erau eligibile pentru o alocare teritorială. Pe lângă cele trei programe regionale, un program tematic unic „pentru toate TTPM” (*Green Overseas*, în desfășurare) încurajează cooperarea între TTPM.

Fostele TTPM ale Regatului Unit au rămas eligibile pentru fondurile FED și au beneficiat de acestea până la încheierea tuturor programelor în desfășurare.

Situația în 2023

a) Cooperarea teritorială

În cadrul programelor teritoriale pentru Aruba și Bonaire s-a continuat punerea în aplicare a alocărilor respective în 2023, în timp ce cooperarea cu Sint-Maarten și Curaçao se afla încă într-un stadiu incipient.

• Zona Caraibilor:

Aruba a continuat punerea în aplicare a programului său privind învățământul superior (12,29 milioane EUR plătiți până la sfârșitul anului 2023), prin derularea programei de învățământ pentru științe, tehnologie, inginerie și matematică (STIM) a universității și prin finalizarea lucrărilor de infrastructură pentru construirea noii facultăți și a noilor laboratoare, care se vor inaugura în 2024.

În **Bonaire**, programul de sprijin bugetar pentru tineret a avansat (2,21 milioane EUR plătiți până în 2023) și se preconizează că se va încheia în 2024.

Sint-Maarten și-a continuat activitatea în 2023 cu privire la dosarele de licitație pentru punerea în aplicare, cu sprijin sub formă de asistență tehnică, a unei acțiuni în sectorul apei și salubrității, pentru a dezvolta cooperarea transfrontalieră cu vecinul său, Saint-Martin (o regiune ultraperiferică a UE). De asemenea, Sint-Maarten a beneficiat de consolidarea rezilienței și de răspunsul în caz de dezastre din pachetul financiar de urgență al celui de al 11-lea FED (4,87 milioane EUR plătiți până în 2023) pentru construirea unui adăpost de urgență.

Și în **Curaçao**, în cadrul programului de consolidare a rezilienței insulei, au continuat lucrările pregătitoare în legătură cu dosarul de licitație, în urma încheierii acordului de finanțare la sfârșitul anului 2021. Se preconizează că în 2024 se va semna contractul.

b) Cooperarea regională

• Oceanul Pacific

În regiunea Pacificului, programul de cooperare regională PROTEGE (Proiectul regional pentru gestionarea durabilă a ecosistemelor din teritoriile Pacificului, 36 de milioane EUR) se axează pe combaterea schimbărilor climatice și a degradării ecosistemelor. Rezultatele specifice ale programului PROTEGE au scopuri foarte practice, care includ schimbul de bune practici agricole și de pescuit între TTPM din Pacific. Acordul de finanțare a fost prelungit până în octombrie 2024 cu scopul de a se acorda mai mult timp pentru derularea activităților.

• Caraibi

În zona Caraibilor, programul „RESEMBID” (Reziliență, energie durabilă și biodiversitate marină, 42,67 milioane EUR, din care 2,67 milioane EUR din pachetul financiar B ca sprijin în contextul COVID-19) se axează pe consolidarea rezilienței, pe energia durabilă și pe biodiversitatea marină. În timp ce acțiunile teritoriale sprijină, la nivel local, politicile publice durabile în ariile de intervenție la nivelul fiecărui teritoriu, acțiunile regionale amplifică impactul general al intervenției prin punerea în comun a experienței și a know-how-ului, precum și prin schimbul de cunoștințe și învățarea reciprocă în toate teritoriile. În 2023, punerea în aplicare a continuat într-un ritm accelerat, prin 47 de proiecte de granturi care acoperă toate teritoriile beneficiare (40 de proiecte sunt în curs de implementare și 7 proiecte s-au încheiat). Programul a obținut, de asemenea, rezultate semnificative în domeniul rezilienței și al pregătirii pentru riscurile de dezastru, în special prin rapoartele de diagnosticare privind pregătirea pentru situații de urgență și răspunsul în caz de dezastre în toate TTPM și prin parteneriatul consolidat cu Mecanismul de asigurare împotriva riscurilor de catastrofe din Caraibi (CCRIF). Toate activitățile de pregătire pentru riscurile de dezastru s-au încheiat. Până în prezent, s-au plătit 23,33 milioane EUR.

• Oceanul Indian

În pofida unor constrângeri semnificative de natură logistică și a unui început dificil în contextul pandemiei de COVID-19, proiectul RECI (Refacerea ecosistemelor insulare din Oceanul Indian, 4 milioane EUR) din cadrul celui de al 11-lea FED a continuat la viteză de croazieră pe tot parcursul anului 2023. O parte semnificativă din fonduri au fost angajate în 2023, ca parte a pregătirii și punerii în aplicare a operațiunii de eradicare (deratizare) din Insula Amsterdam. Trebuie menționate o serie de activități de comunicare: planuri de comunicare pentru operațiunile din insulele Tromelin și Amsterdam și publicarea de articole, producerea unei broșuri privind RECI, a unei ștampile RECI și a mai multor materiale video. În iulie 2022, era deja semnată o modificare a acordului de finanțare, pentru a se prelungi

perioada de punere în aplicare cu 20 de luni (până în ianuarie 2025), astfel încât să se poată finaliza toate activitățile planificate.

- **Programul tematic *Green Overseas (GO)* pentru toate TTPM**

Având un buget de 17,8 milioane EUR, acest program finanțat din cel de al 11-lea FED cuprinde atât TTPM ale UE, cât și fostele teritorii britanice de peste mări. Programul se axează pe promovarea energiei durabile și pe consolidarea rezilienței la schimbările climatice. În 2023 s-a lansat mecanismul GO bazat pe cerere. Odată ce mecanismul a devenit disponibil, un număr total de 33 de proiecte individuale au fost selectate pentru diverse studii sau asistență tehnică privind acțiuni legate în mod direct de schimbările climatice. S-au creat un site web și o platformă web. În cadrul programului s-a organizat și un eveniment în marja COP 28 de la Dubai intitulat „Rolul indicelui multidimensional al vulnerabilității (MVI) în ceea ce privește mobilizarea de fonduri pentru consolidarea rezilienței”. În urma acestei activități a devenit, de asemenea, evident că este necesar un Forum privind finanțarea combaterii schimbărilor climatice pentru TTPM, care va avea loc în octombrie 2024 la Bruxelles.

c) Asistență tehnică și sprijin instituțional

În 2022 s-a lansat Rețeaua pentru tineret a țărilor și teritoriilor de peste mări (OCT-YN), care a beneficiat de finanțare în valoare de 560 000 EUR prin Facilitatea de cooperare tehnică din cadrul celui de al 11-lea FED. Perioada de punere în aplicare este de trei ani.

Un prim grup de 25 de tineri (cu vârste cuprinse între 20 și 28 de ani) din 10 TTPM diferite au fost selectați pentru un parcurs de învățare de un an, cu scopul de a afla mai multe despre parteneriatul UE-TTPM și despre funcționarea instituțiilor europene și de a crea legături cu tineri din alte TTPM care împărtășesc aceeași viziune.

În 2023, primul grup și-a încheiat cu succes mandatul și a fost selectat un nou grup de 25 de tineri, cu membri din **toate cele 13 TTPM asociate cu UE**. În cadrul mandatului lor de un an, membrii Rețelei pentru tineret a TTPM au avut ocazia de a efectua o vizită de studiu de o săptămână la Bruxelles în octombrie 2023, de a participa la diverse webinare, reuniuni online și evenimente legate de TTPM și/sau de tineret pe teme de interes și de a elabora împreună o contribuție la Forumul TTPM-UE (organizat la Bruxelles în februarie 2024).

d) Banca Europeană de Investiții (BEI)

Facilitatea de investiții a TTPM (cu fonduri în valoare de 48,5 milioane EUR) – gestionată de BEI în temeiul anterioarei Decizii de asociere peste mări din 2013 – a oferit finanțare pentru subvenționări ale ratei dobânzii și asistență tehnică (5 milioane EUR). BEI a completat finanțarea prin intermediul facilității cu resurse proprii (de până la 100 de milioane EUR). Odată cu adoptarea noii DOAG, facilitatea a încetat să mai existe, iar operațiunile s-au încheiat în 2020 și 2021.

În conformitate cu acordul de transfer dintre Comisie, Regatul Unit și BEI, semnat în februarie 2023, restituirile nete provenite din Facilitatea de investiții a TTPM se vor adăuga sub formă de suplimentări anuale la fondurile nealocate în temeiul DOAG. Se preconizează restituiri în valoare de aproximativ 35 de milioane EUR până în 2027, din care s-au primit 13,6 milioane EUR până la sfârșitul anului 2023.

TTPM sunt acum eligibile să propună proiecte pentru noul instrument InvestEU în condiții concurențiale, deoarece nu mai există alocări specifice pentru TTPM. Când este posibil, se

acordă sprijin. De exemplu, cu ajutorul Comisiei, în 2023 a avut loc o misiune a BEI în Polinezia Franceză și Noua Caledonie, menită să promoveze participarea TTPM din Pacific.

II. COOPERAREA ÎN TEMEIUL NOII DECIZII PRIVIND TTPM ÎN 2023

Resurse financiare în temeiul DOAG

Cele 500 de milioane EUR disponibile pentru TTPM pentru perioada 2021-2027 sunt repartizate următoarelor alocări, pe baza anexei 1 la decizie:

- 164 de milioane EUR pentru alocările teritoriale (bilaterale) pentru TTPM, altele decât cele pentru Groenlanda;
- 225 de milioane EUR pentru alocarea teritorială (bilaterală) pentru Groenlanda;
- 76 de milioane EUR pentru cooperarea regională, din care 15 milioane EUR pentru cooperarea intraregională a TTPM cu țările învecinate care nu sunt TTPM;
- 22 de milioane EUR pentru studii și măsuri privind asistența tehnică;
- 13 milioane EUR pentru un fond nealocat pentru circumstanțe neprevăzute, provocări emergente și noi inițiative și priorități internaționale.

Restituirile provenite din Facilitatea de investiții a TTPM, care a fost gestionată de BEI și care s-a încheiat, se vor adăuga, pe măsură ce se primesc, la fondul nealocat.

Douăsprezece (din cele treisprezece) TTPM sunt eligibile pentru o alocare bilaterală în temeiul DOAG, stabilită în conformitate cu criteriile prevăzute în decizie. Teritoriile Australe și Antarctice Franceze (TAAF), singurele teritorii de peste mări nelocuite, sunt considerate a fi o regiune în scopul eligibilității pentru finanțare, în conformitate cu articolul 84 alineatul (1) din DOAG, beneficiind astfel de un program regional specific în locul unei alocări bilaterale.

Trei programe regionale pentru zona Caraibilor, regiunea Pacificului și, respectiv, Oceanul Indian urmăresc să încurajeze cooperarea între TTPM din aceeași regiune care se confruntă cu provocări și priorități similare. Acțiunile finanțate în cadrul alocărilor regionale sprijină elaborarea și punerea în aplicare a unor programe și proiecte regionale cuprinzătoare care abordează aceste provocări. O noutate majoră a DOAG este **pachetul intraregional**, care rezervă fonduri pentru a încuraja cooperarea dintre TTPM și statele învecinate ale acestora din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP) și/sau alte țări terțe, precum și cu regiunile ultraperiferice ale UE.

Situația în 2023

a) Cooperarea teritorială

În 2023 s-a încheiat programarea alocărilor teritoriale pentru TTPM. În prezent, **toate programele indicative multianuale (PIM) teritoriale** sunt în derulare odată ce, în 2023, s-a adoptat ultimul PIM pentru Insulele Wallis și Futuna, promovând dezvoltarea socioeconomică cu accent pe turismul durabil (20,4 milioane EUR).

Execuția alocărilor privind cooperarea pentru perioada 2021-2027 a fost puternic impulsionată în 2023, prin trei planuri de acțiune multianuale (Digitalizare prin Foaia de parcurs privind e-guvernarea pentru Aruba – 14,2 milioane EUR, Educație pentru Groenlanda pentru anii 2024 și 2025 – 71,25 milioane EUR și măsuri de sprijin pentru 2023 și 2024 –

3,4 milioane EUR), precum și prin două planuri de acțiune anuale (apă și salubritate pentru Bonaire – 4,6 milioane EUR, creștere verde pentru Groenlanda – 22,5 milioane EUR) aprobate înainte de sfârșitul anului 2023. Domeniile prioritare ale acestor acțiuni sunt în deplină conformitate cu prioritățile Pactului verde, precum și cu agenda privind era digitală și agenda privind locurile de muncă și creșterea economică. Odată cu adoptarea acestor acțiuni, angajamentele combinate pentru perioada 2021-2023 au atins 42 % din pachetul total de 500 de milioane EUR al DOAG. Trebuie remarcat faptul că temele legate de Pactul verde se reflectă în 14 dintre cele 16 PIM adoptate. Aceasta înseamnă că aproximativ 47 % din resursele totale ale DOAG vor fi mobilizate pentru cooperarea în ceea ce privește Pactul verde, (cum ar fi energia din surse regenerabile, biodiversitatea, reducerea riscului de dezastru, agricultura durabilă, gestionarea apelor uzate și creșterea verde.

Pentru TTPM din Caraibi, s-au semnat trei acorduri de finanțare în 2023: pentru Saba, privind energia durabilă și regenerabilă (4,1 milioane EUR), pentru Sint-Eustatius, privind energia durabilă (2,9 milioane EUR) și pentru Saint-Barthélemy, privind gestionarea riscului de dezastru (2,5 milioane EUR). Pentru Saba și Saint-Barthélemy, în 2023 s-au efectuat primele plăți în valoare de 2,5 milioane EUR, respectiv 0,25 milioane EUR.

În ceea ce privește TTPM din Pacific, în 2023 s-au semnat două acorduri de finanțare: pentru Polinezia Franceză, privind gestionarea durabilă a apei (31,1 milioane EUR), și pentru Noua Caledonie, privind tranziția energetică (30,9 milioane EUR). O primă plată, în valoare de 6 milioane EUR, a fost transferată Polineziei Franceze în 2023.

Saint-Pierre et Miquelon avansează, la viteză de croazieră, în ceea ce privește punerea în aplicare a programului său de sprijin bugetar pentru turismul durabil. Anul 2023 a fost marcat de adoptarea unor măsuri semnificative în favoarea dezvoltării durabile, cum ar fi programarea multianuală în domeniul energiei, promovarea turismului durabil și sprijinirea energiilor regenerabile. În ceea ce privește diversificarea economică, s-au pus în aplicare inițiative precum datele deschise, lansarea unei platforme de finanțare participativă și o strategie care să facă antreprenoriatul atractiv. În plus, s-au depus eforturi pentru a promova incluziunea, prin programe de sprijin, activități de formare și inițiative de îmbunătățire a capacității de inserție profesională a tinerilor și a persoanelor cu handicap. Mai precis, sprijinul bugetar din partea UE a permis formarea a 421 de tineri (din cei 807 care se numără printre cei 5 974 de locuitori). O primă plată, în valoare de 7 milioane EUR, s-a efectuat în 2023.

În Groenlanda, s-a încheiat sprijinul bugetar pentru educație adoptat în 2021, cu o ultimă plată în valoare totală de 27,8 milioane EUR, din care 5,3 milioane EUR pentru tranșa variabilă. Acest program a înregistrat progrese, printre altele, în ceea ce privește utilizarea unor soluții informatice ca răspuns la deficitul de cadre didactice, o mai bună coordonare sectorială și promovarea competențelor inovatoare.

Noul program educațional pentru perioada 2023-2024 se axează pe recalificare și perfecționare, pe îmbunătățirea programelor școlare pentru învățământul profesional și pe bunăstarea studenților, pe baza noii Strategii pentru educație a Groenlandei. Punerea în aplicare a început în prima jumătate a anului 2024.

Acțiunea din noul domeniu prioritar Creșterea verde a fost adoptată în 2023, cu un buget de 22,5 milioane EUR. Aceasta va încuraja cooperarea în domeniul energiilor durabile, al materiilor prime, al mediului și al cercetării. În conformitate cu strategia *Global Gateway* a UE, se preconizează că UE va dobândi o poziție mai puternică în Groenlanda pentru obținerea de progrese în domeniul tranziției verzi – de exemplu, în sectorul-cheie al materiilor prime critice – pe baza unui memorandum de înțelegere privind lanțurile valorice durabile ale materiilor prime semnat în noiembrie 2023.

În cursul anului 2023, au continuat pregătirile pentru deschiderea Biroului Comisiei Europene la Nuuk, care a fost inaugurat oficial la 15 martie 2024. Acest birou va facilita gestionarea sprijinului substanțial pe care UE îl acordă Groenlandei (225 de milioane EUR, în temeiul DOAG) și va contribui la aprofundarea parteneriatului nostru, inclusiv prin dialog politic, în colaborare cu trimisul special al UE pentru chestiunile legate de regiunea arctică. În plus, biroul va furniza informații și va promova investițiile private și publice ale UE în Groenlanda, în cooperare cu serviciile relevante ale Comisiei și cu alți parteneri, inclusiv Banca Europeană de Investiții, ținând cont de instrumentele financiare aplicabile ale UE și sprijinind punerea în aplicare a priorităților *Global Gateway*.

b) Cooperarea regională

De asemenea, toate PIM regionale sunt, în prezent, în derulare odată cu adoptarea, în 2023⁷, a PIM intraregional rămas. PIM regional pentru Caraibi, axat pe gestionarea durabilă a resurselor naturale, fusese deja adoptat în 2022, iar în 2023 a fost lansată o misiune de formulare pentru conceperea acțiunii. Lucrările de pregătire a acțiunii de punere în aplicare a PIM regional pentru Teritoriile Australe și Antarctice Franceze (TAAF) au continuat în 2023, în vederea adoptării acesteia în 2024. Aceasta se va concentra pe conservarea biodiversității și a funcțiilor ecologice ale mediilor marine din TAAF și din sud-vestul Oceanului Indian. Formularea acțiunilor din cadrul PIM regional pentru Pacific a continuat, de asemenea, în 2023.

În plus, pentru a consolida integrarea TTPM în regiunile lor respective și a aborda provocările globale – cum ar fi schimbările climatice, pierderea biodiversității și insecuritatea alimentară – precum și pentru a urmări dezvoltarea durabilă cu o conectivitate sporită, DOAG rezervă resurse dedicate cooperării intraregionale. Un pachet financiar de 15 milioane EUR este prevăzut în acest scop, iar PIM corespunzător a fost adoptat în noiembrie 2023. Schimburile cu TTPM din fiecare regiune cu privire la programarea acestor resurse au început în ultimul trimestru al anului.

c) Asistență tehnică și sprijin instituțional

Anul 2023 a fost marcat de mobilizarea continuă de asistență tehnică, în special pentru a sprijini autoritățile din TTPM în procesul de formulare a unor acțiuni noi pentru Bonaire, Aruba, TAAF, Wallis și Futuna, Groenlanda, precum și pentru programul regional din Caraibi. Sprijinul a acoperit și etapa inițială a organizării Forumului anual TTPM-UE de la Bruxelles din februarie 2024, pentru care s-a încheiat un contract cu un furnizor de servicii în noiembrie 2023. De asemenea, a fost selectată o agenție specializată pentru a promova parteneriatul dintre TTPM și UE printr-o campanie de comunicare. O sumă totală de 0,9 milioane EUR a fost plătită în 2023 în cadrul Facilităților de cooperare tehnică (FCT).

În plus, în 2023, UE a sprijinit Asociația țărilor și teritoriilor de peste mări (OCTA) acordând asistență tehnică în vederea organizării dialogului instituțional cu UE și a Conferinței ministeriale a OCTA, desfășurată la Bruxelles în marja Forumului TTPM-UE din februarie 2024. După cum se detaliază mai jos, deficiențele administrative și instituționale grave din cadrul OCTA au continuat să împiedice un dialog TTPM-UE mai eficient și mai fluent pe tot parcursul anului.

---

⁷ PIM pentru regiunea Pacificului (sisteme alimentare în conformitate cu principiile economiei verzi și albastre) și pentru TAAF (biodiversitate) au fost deja adoptate în 2021.

Asociația țărilor și teritoriilor de peste mări (OCTA)

Comisia este, de mult timp, o susținătoare fermă a Asociației țărilor și teritoriilor de peste mări (OCTA), recunoscând rolul important al acesteia în punerea în aplicare a parteneriatului UE-TTPM. Începând din 2018, Comisia a făcut trecerea de la sprijinul anterior sub formă de asistență tehnică, începând să finanțeze costurile de funcționare ale Secretariatului OCTA prin contracte de grant, astfel cum a solicitat asociația.

OCTA are sediul la Bruxelles, sub forma juridică a unei entități private (a unei organizații non-profit) în temeiul legislației belgiene. Începând din 2020, asociația s-a confruntat cu dificultăți administrative interne din ce în ce mai mari, care au culminat cu înghețarea contului său bancar în 2022, acesta fiind deblocat oficial abia în mai 2023. Prin urmare, Secretariatul OCTA a fost „paralizat” pentru o mare parte din anii 2022 și 2023, iar condițiile pentru semnarea unui nou grant în 2023 nu au fost îndeplinite.

În 2023, Comisia a auditat contractele de grant pentru 2020 și 2021, iar constatările preliminare au fost transmise către OCTA. Pentru 2022, un amplu raport de verificare a cheltuielilor a fost prezentat Comisiei. Consultările conexe dintre Comisie și OCTA sunt în desfășurare.

Comisia a încurajat OCTA să ia măsurile necesare pentru a-și consolida sistemele de control intern și capacitatea administrativă și practicile de guvernanță. În acest context, OCTA și-a consultat membrii în 2023 și a pregătit o actualizare strategică a Strategiei sale pentru perioada 2021-2027, concentrându-se asupra aspectelor instituționale și administrative.

III. DIALOGUL INSTITUȚIONAL ÎN 2023

DOAG definește trei organe de dialog (la articolul 14):

Forumul UE-TTPM

Forumul anual este cea mai înaltă instanță politică de dialog TTPM-UE. Inițial, ediția din 2023 a fost planificată pentru ultimul trimestru al anului 2023, dar a fost amânată până în februarie 2024, când Groenlanda deținea președinția prin rotație a OCTA.

Consultări trilaterale/reuniuni tripartite

În 2023, la Bruxelles, s-au organizat trei reuniuni tripartite (în martie, iunie și octombrie, toate în format hibrid) între Comisie (președinte), reprezentanții TTPM și statele membre de care acestea sunt legate. Acestea au oferit o platformă de dialog în materie de politici pentru a face schimb de informații relevante, pentru a reflecta asupra subiectelor prioritare de interes comun și pentru a monitoriza progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a deciziei de asociere. În plus, datorită acestora s-a putut lucra în mod colectiv la idei privind modalitățile de definire a rolului TTPM în cadrul strategiei *Global Gateway*, iar dialogul și lucrările privind investițiile au fost aprofundate. Alte aspecte discutate au fost situația instituțională a OCTA, stadiul pregătirilor și calea de urmat în ceea ce privește punerea în aplicare a pachetului pentru cooperarea intraregională în temeiul DOAG, pregătirea unei campanii de comunicare pentru toate TTPM și prezentarea inițiativei-pilot a regiunilor ultraperiferice din TTPM privind cultura (Archipel). În cele din urmă, reuniunea tripartită din octombrie a permis identificarea priorităților comune pentru Forumul TTPM-UE 2024, organizat la Bruxelles în februarie 2024, schimbul de opinii cu privire la formarea planificată pentru TTPM cu privire la participarea sporită a acestora la programele orizontale ale UE, precum și informarea statelor membre și a teritoriilor cu privire la activitățile în curs din cadrul proiectului Rețeaua pentru tineret a TTPM.

Grupuri de lucru ad-hoc ale parteneriatului (GLP)

GLP se reunesc la cerere și nu s-au organizat reuniuni în 2023.

În 2023, dialogul instituțional a fost marcat de lipsa de proactivitate și de coordonare din partea OCTA, din cauza dificultăților sale administrative.

IV. PERSPECTIVE

Programarea alocărilor în temeiul DOAG s-a încheiat, cu excepția fondului în temeiul DOAG nealocat, anexa I (a se vedea mai jos).

În 2024 sunt prevăzute două noi acțiuni de punere în aplicare: (i) acțiunile regionale din Caraibi privind securitatea alimentară, apa și biodiversitatea (21 de milioane EUR) și (ii) dezvoltarea socioeconomică pentru Wallis și Futuna (20,4 milioane EUR). Formularea acțiunii regionale din Pacific privind sistemele alimentare durabile (36 de milioane EUR) se va finaliza în 2024, în vederea adoptării sale oficiale la începutul anului 2025.

În același timp, punerea în aplicare a activităților restante în temeiul fostei decizii privind TTPM (al 11-lea FED) – în special programul tematic *Green Overseas* și programul regional RESEMBID – va continua până la finalizarea acestora.

O altă prioritate pentru 2024 este continuarea lucrărilor de pregătire a acțiunilor în cadrul PIM intraregionale. Vor începe, de asemenea, reflecțiile cu privire la modalitățile de utilizare a fondului în temeiul DOAG nealocat, în conformitate cu prioritățile *Global Gateway* și, eventual, în combinație cu alocările regionale/intraregionale.

Pentru 2024 și următorii ani, va fi important să se profite mai mult, din punct de vedere strategic, de relațiile excelente dintre TTPM și UE și să se consolideze în continuare rolul TTPM în strategiile regionale relevante ale UE, inclusiv pentru regiunea arctică, regiunea indo-pacifică și America Latină, precum și în Acordul din Samoa. Deși programele de cooperare teritorială/bilaterală sunt bine aliniate la strategia *Global Gateway*, o altă prioritate a acțiunii UE va consta în promovarea unor parteneriate regionale mai strânse, reciproc avantajoase, între TTPM și țările și teritoriile învecinate – inclusiv statele ACP și statele care nu fac parte din ACP – și regiunile ultraperiferice. Ca prioritate orizontală, implicarea continuă a tinerilor va fi, de asemenea, esențială pentru parteneriatul nostru.

O campanie de comunicare lansată în 2023 va spori și mai mult gradul de conștientizare și va crea o percepție pozitivă în rândul publicului cu privire la parteneriatul TTPM-UE. Aceasta va fi însoțită de activități de formare specifice menite să promoveze capacitățile din TTPM în vederea unei participări sporite a acestora la programele orizontale ale UE.

Comisia va colabora în continuare cu OCTA, inclusiv în cadrul consultărilor trilaterale, cu privire la acțiunile ulterioare auditurilor și verificărilor cheltuielilor aferente granturilor din 2020, 2021 și 2022. În paralel, se vor elabora scheme specifice de asistență tehnică menite să sprijine OCTA în eforturile sale de reformă și în activitățile sale statutare.

Următorul Forum TTPM-UE, prevăzut să se desfășoare în Aruba în 2025, va permite evaluarea punerii în aplicare a cooperării financiare în temeiul DOAG, discutarea unor teme de interes comun și orientarea strategică a parteneriatului UE-TTPM.